

צאן האוואסי בעין חרוד

בשנים 1925-1926 היה עדר צאן בעין חרוד. הוא נקנה בעבר-הירדן ונמכר כעבור שנתיים. הרועים היו: אברמסון, ניגוס ורועה נוסף. הצאן רעה על פסגת הגלבוע בשדות השלף והיה יורד לשתות מים במעיין רִיחְנָה בשוקת. בלילה, הכבשים עם הרועים נשארו לישון בשדה, כמו אצל הערבים. הכבשים אצל הערבים חיו רק ממרעה, הן התקיימו ממה שגדל בשדה וכשלא נמצא להן אוכל הן פשוט מתו מרעב, לעומתן לכבשים בעין חרוד הוסיפו קצת אוכל: תבן ושעורה. העדר הזה נמכר לערבים מג'נין. הוא נמכר כי כבר אז הייתה בעיה של איוש הענף ולא נמצא מי שיסכים לעבוד בתנאים, שגם אז, היו קשים מהמקובל בכל ענף אחר. והנה עברו שנים ולעין חרוד הגיע חיים זמירי. הוא החליט להקים דיר כבשים. ב-1935 חיים הלך להכשיר עצמו לעבודה בצאן באיילת השחר ובעין חרוד החלו לגייס רועים. "הייתי אז בן תשע עשרה" (מספר מוטקה-מרדכי לבנה) "ומטרת חיי הייתה להיות רופא וטרינרי אבל באו אליי ואמרו: 'מוטקה, צריך להיות רועה יהודי', וככה הצטרפתי, אני ועוד כמה אנשים".

יום אחד, חיים זמירי, חיים שטורמן ודב בקר ירדו לבית-שאן וקנו עדר צאן אצל ערבי. (כתוצאה ממכירת העדר ליהודים נרצח המוכר על ידי אנשי המופתי).

והנה הגיע לעין חרוד רועה בדואי שחור, עם חמור מקושט ועדר כבשים, רזות ורעבות. בראש הלכה המשכוכית עם פעמון גדול וקישוט. העדר מנה מאה ושלושים כבשות אוואסי מהזן המקומי וכמה אילים, וביניהם האיל המפורסם איזיק, אבי העדר העין חרודי.

שבעים שנים עברו מאז. עדר האוואסי העין חרודי הוא הטוב בישראל ובעולם כולו. שבעים שנים של עבודה קשה, טיפוח והשקעה, הפכו את האוואסי המקומי מצאן דל המניב מעט - לצאן בעל תנובת החלב הגבוהה בעולם, ולעדר המייצא טליות וטלאים לארצות רבות. נכון לינואר 2005 מונה העדר כ-1250 ראש. גזע האוואסי מהווה עדיין את רוב העדר אך המגמה היא להגדיל את חלקו היחסי של גזע האפק-אוואסי עד 60% מכלל העדר.

נתונים אחדים מתוך ספר העדר 2004 על תנובת החלב והטלאים לכבשה, משקפים את הישגי ענף הצאן בעין חרוד איחוד:

אוואסי

<u>ממוצע חלב לתחלובה</u>	<u>ימי תחלובה</u>	<u>ולדנות ממוצעת</u>	
380	225	1.1	המלטה ראשונה:
573	234.3	1.3	המלטה שלישית:
<u>אפק-אוואסי</u>			
337.3	206.5	1.4	המלטה ראשונה:
520	224	1.8	המלטה שלישית:

הכבשה, 7239, המצטיינת לשנת 2004 נולדה ב-18 למרס 2001, המליטה בתאריך 16 למרס 2004 טלה אחד. כבשה זו הניבה 1084 ליטר ב-316 ימי תחלובה.

גידול צאן קשור בתולדות עם ישראל מקדמת דנא. מנהיגים כמשה, גדעון, דוד ועוד, נקראו מאחרי הצאן להוביל את עמם. עדר הצאן של עין חרוד, שורשיו בגזע האוואסי המקומי שהלך בארץ מימי אבותינו ועד ימינו. גידול צאן כיום, במאה העשרים ואחת, קושר את עברנו כעם עובד אדמתו בימי קדם, לימינו, להתחדשות עם ישראל בארצו, על אדמתו.